

განათლების სამართაშორისო სტანდარტი 2

საწყისი პროფესიული განვითარება – ტექნიკური კომპეტენტურობა (2015)

შინაარსი

პუნქტები

შესავალი

წინამდებარე სტანდარტის მოქმედების სფერო 1-4

ძალაში შესვლის თარიღი 5

მიზანი 6

მოთხოვნები

სწავლის შედეგები ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის 7

პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამების მიმოხილვა 8

ტექნიკური კომპეტენტურობის შეფასება 9

ახსნა-განმარტებითი მასალა

წინამდებარე სტანდარტის მოქმედების სფერო ა1-ა6

მიზანი ა7

სწავლის შედეგები ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის ა8-ა12

პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამების მიმოხილვა ა13-ა14

ტექნიკური კომპეტენტურობის შეფასება ა15-ა16

1-ლი დანართი: პროფესიული კვალიფიკაციის ღონეების დახასიათება

შესავალი

წინამდებარე სტანდარტის მოქმედების სფერო (იხ. პუნქტები ა1–გ6)

1. წინამდებარე განათლების საერთაშორისო სტანდარტი (გსს) ადგენს სწავლის შედეგებს ტექნიკური კომპეტენტურობითვის, რომლის დემონსტრირებაც მოეთხოვებათ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატებს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის დასრულებისას. ტექნიკური კომპეტენტურობა არის პროფესიული ცოდნის გამოყენების უნარი დადგენილი სტანდარტებით გათვალისწინებული ამოცანების შესასრულებლად.
2. სტანდარტი განკუთვნილია ბუღალტერთა საერთაშორისო ფედერაციის (ბსფ) წვრი ორგანიზაციებისთვის. ბსფ-ის წევრ ორგანიზაციებს პასუხისმგებლობა ეკისრებათ, უზრუნველყონ იმის გარანტია, რომ საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამა დააკმაყოფილებს ამ გსს-ის მოთხოვნებს. გარდა ამისა, ეს სტანდარტი შეიძლება სასარგებლო აღმოჩნდეს სასწავლო დაწესებულებების, დამქირავებელი ორგანიზაციების, მარეგულირებელი ორგანოების, სახელმწიფო უწყებებისა და ნებისმიერი სხვა დაინტერესებული მხარისთვის, რომელიც მატერიალურად უწყობს ხელს პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატების სწავლებასა და განვითარებას.
3. წინამდებარე სტანდარტი ადგენს კომპეტენტურობის სფეროებსა და სწავლის შედეგებს, რომელიც გვიჩვენებს ტექნიკური კომპეტენტურობის იმ ერთობლიობას, რომლის დაუფლებაც მოეთხოვებათ პროფესიონალ ბუღალტრებს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ბოლოს. გსს 3 – „საწყისი პროფესიული განვითარება – პროფესიული უნარები“ (2015) და გსს 4 – „საწყისი პროფესიული განვითარება – პროფესიული ფასეულობები, ეთიკა და ქცევა“ (2015) ადგენს კომპეტენტურობის სფეროებსა და სწავლის შედეგებს, რომლებიც შეესაბამება ამ სტანდარტების მოქმედების სფეროს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ფარგლებში. წინამდებარე და ზემოაღნიშნული სტანდარტები ერთად ადგენს კომპეტენტურობის სფეროებსა და სწავლის შედეგებს, რომელიც გვიჩვენებს პროფესიული კომპეტენტურობის დონეს, რომლის დაუფლებაც მოეთხოვებათ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატებს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ბოლოს.
4. წინამდებარე სტანდარტში და *პროფესიონალი ბუღალტრებისა და პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატების განათლების საერთაშორისო სტანდარტების სტრუქტურულ საფუძვლებში* (2015) გამოყენებული ძირითადი ტერმინების განმარტებები მოცემულია ბუღალტერთა განათლების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებულ *ტერმინების გლოსარში* (2015).

ძალაში შესვლის თარიღი

5. წინამდებარე სტანდარტი ძალაში შედის 2015 წლის 1 ივლისიდან.

მიზანი (იხ. პუნქტი ა7)

6. წინამდებარე გსს-ის მიზანია ტექნიკური კომპეტენტურობის იმ დონის დადგენა, რომლის დაუფლება და დემონსტრირება მოეთხოვებათ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატებს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ბოლოს, რათა მათ შეასრულონ თავიანთი როლი, როგორც პროფესიონალმა ბუღალტრებმა.

მოთხოვნები

სწავლის შედეგები ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის (იხ. პუნქტები გ8–ა12)

7. ბსფ-ის წევრმა ორგანიზაციებმა უნდა დაადგინონ სწავლის შედეგები ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის, რომელსაც უნდა მიაღწიონ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატებმა საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ბოლოს. ზემოაღნიშნული სწავლის შედეგები უნდა მოიცავდეს „ა“ ცხრილში ჩამოთვლილს.

ცხრილი ა: სწავლის შედეგები ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის

კომპეტენტურობის სფერო (პროფესიული კვალიფიკაციის დონე) ¹	სწავლის შედეგები
ა) ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება (საშუალო დონე)	<ol style="list-style-type: none"> 1) ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპების გამოყენება სამეურნეო ოპერაციებთან და სხვა მოვლენებთან მიმართებით; 2) ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ების) ან სხვა შესაფერისი სტანდარტების გამოყენება სამეურნეო ოპერაციებთან და სხვა მოვლენებთან მიმართებით; 3) ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობის შეფასება; 4) ფინანსური ანგარიშგების მომზადება, მათ შორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების, ფასს-ების ან სხვა შესაფერისი სტანდარტების შესაბამისად; 5) ფინანსური ანგარიშგებისა და შესაბამის განმარტებით შენიშვნებში მოცემული ინფორმაციის ინტერპრეტაცია; 6) არაფინანსური მონაცემების შემცველი ანგარიშგების ინტერპრეტაცია, მაგალითად, მგრძობელობის ანგარიშგებისა და გაერთიანებული (შერეული) ანგარიშგების.
ბ) მმართველობითი აღრიცხვა (საშუალო დონე)	<ol style="list-style-type: none"> 1) იმ მეთოდების გამოყენება, რომლებიც განკუთვნილია მმართველობითი გადაწყვეტილებების დასასაბუთებლად, მათ შორის, პროდუქტის თვითღირებულების კალკულაცია, გადახრების ანალიზი, სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების მარაგის მართვა, ბიუჯეტის შედგენა და პროგნოზირება (პროგნოზების გამოთვლა); 2) სათანადო რაოდენობრივი მეთოდების გამოყენება დანახარჯების ქცევისა და დანახარჯთა ცენტრების გასაანალიზებლად; 3) ფინანსური და არაფინანსური მონაცემების ანალიზი, მმართველობითი გადაწყვეტილებების მისაღებად აუცილებელი ინფორმაციის მისაღებად; 4) ანგარიშგების მომზადება მმართველობითი გადაწყვეტილებების დასასაბუთებლად, მათ შორის ანგარიშგების, რომლებიც ეხება დაგეგმვასა და ბიუჯეტების შედგენას, დანახარჯების მართვას, ხარისხის კონტროლს, საქმიანობის შედეგების შეფასებას და შედარებით ანალიზს; 5) პროდუქტებისა და სამეურნეო (ბიზნეს) სექტორების შედეგების შეფასება;
გ) ფინანსები და ფინანსური მართვა	<ol style="list-style-type: none"> 1) ორგანიზაციისთვის ხელმისაწვდომი დაფინანსების სხვადასხვა წყაროს შედარება, მათ შორის, საბანკო სახსრებით დაფინანსება, ფინანსური

1. პროფესიული კვალიფიკაციის დონე კომპეტენტურობის ამა თუ იმ სფეროსთვის, რომელსაც კანდიდატი ფლობდეს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის დასრულებისას (რაც აღწერილია 1-ელ დანართში).

<p>(საშუალო დონე)</p>	<p>ინსტრუმენტებით, ობლიგაციებით, საკუთარი კაპიტალითა და ფასიანი ქაღალდების ბაზრების მეშვეობით დაფინანსება;</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) ფულადი ნაკადებსა და საბრუნავ კაპიტალზე ორგანიზაციის მოთხოვნების ანალიზი; 3) ორგანიზაციის მიმდინარე და მომავალი ფინანსური მდგომარეობის გაანალიზება სათანადო მეთოდების გამოყენებით, მათ შორის, როგორცაა კოეფიციენტების ანალიზი, ტენდენციების ანალიზი და ფულადი ნაკადების ანალიზი; 4) ორგანიზაციის კაპიტალის ღირებულების გამოსათვლელად გამოყენებული ელემენტების მიზანშეწონილობის შეფასება; 5) კაპიტალის ბიუჯეტის შედგენის მეთოდების გამოყენება ფასიანი ქაღალდებზე საინვესტიციო გადაწყვეტილებების შესაფასებლად; 6) შემოსავლებზე დაფუძნებული, აქტივებზე დაფუძნებული და საბაზრო შეფასების მიდგომების ახსნა, რომლებიც გამოიყენება საინვესტიციო გადაწყვეტილებების მისაღებად, ბიზნესის დაგეგმვასა და გრძელვადიან ფინანსურ მართვაში.
<p>დ) საგადასახადო დაბეგვრა</p> <p>(საშუალო)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ეროვნული საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნებისა და ლოკუმენტების შენახვის მოთხოვნების (დაცვის) ახსნა; 2) პირდაპირი და არაპირდაპირი გადასახადების გამოთვლა ფიზიკური პირებისა და ორგანიზაციებისთვის; 3) მარტივ საერთაშორისო ოპერაციებთან დაკავშირებული საგადასახადო საკითხების ანალიზი; 4) საგადასახადო დაგეგმვას, კანონიერი გზებით გადასახადების შემცირებასა და დასაბეგრი შემოსავლების (და მამასადამე გადასახადების) უკანონო მეთოდებით დამალვას ან შემცირებას შორის განსხვავების ახსნა.
<p>ე) აუდიტი და მარწმუნებელი მომსახურება</p> <p>(საშუალო დონე)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩატარების მიზნებისა და ეტაპების აღწერა; 2) აუდიტის სათანადო სტანდარტების (მაგალითად, აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების) და შესაფერისი კანონებისა და სხვა ნორმატიული აქტების გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების აუდიტში; 3) ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკების შეფასება და აუდიტის სტრატეგიაზე მისი გავლენის განხილვა; 4) აუდიტში გამოსაყენებელი რაოდენობრივი მეთოდების პრაქტიკული გამოყენება; 5) მარწმუნებელი გარიგებებისა და მარწმუნებელი გარიგებების სტანდარტების ძირითადი ელემენტების ახსნა.
<p>ვ) კორპორაციული მართვა, რისკების მართვა და შიდა კონტროლი</p> <p>(საშუალო დონე)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ეფექტიანი კორპორაციული მართვის პრინციპების ახსნა, მათ შორის, მესაკუთრეთა, ინვესტორებისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების უფლებებისა და პასუხისმგებლობების ახსნა; ასევე კორპორაციულ მართვაში, ინფორმაციის გამჟღავნებისა და გამჭვირვალობის მოთხოვნებში დაინტერესებულ მხარეთა როლის ახსნა; 2) ორგანიზაციის მართვის სტრუქტურის ელემენტების ანალიზი; 3) ორგანიზაციის რისკებისა და შესაძლებლობების ანალიზი რისკის მართვის სქემის/კონცეფციის ფარგლებში; 4) ფინანსურ ანგარიშგებასთან დაკავშირებული შიდა კონტროლის ანალიზი.
<p>ზ) სამეურნეო სამართალი</p> <p>(საშუალო დონე)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) სხვადასხვა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის სუბიექტების საქმიანობის მარეგულირებელი კანონებისა და სხვა ნორმატიული აქტების (მოთხოვნების) ახსნა; 2) პროფესიონალი ბუღალტრების საქმიანობის მარეგულირებელი კანონებისა და სხვა ნორმატიული აქტების (მოთხოვნების) ახსნა.
<p>თ) ინფორმაციული ტექნოლოგიები</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ინფორმაციული ტექნოლოგიების საერთო კონტროლის საშუალებებისა და შესაბამისი გამოყენებითი (პროგრამული) კონტროლის საშუალებების ადეკვატურობის ანალიზი;

(საშუალო დონე)	<p>2) იმის ახსნა, როგორ უწყობს ხელს ინფორმაციული ტექნოლოგიები მონაცემების ანალიზსა და გადაწყვეტილებების მიღებას;</p> <p>3) ინფორმაციული ტექნოლოგიების გამოყენება გადაწყვეტილებების დასასაბუთებლად ბიზნესის (სამეურნეო) ანალიზის მეთოდებით.</p>
<p>ი) სამეწარმეო და ორგანიზაციული გარემო</p> <p>(საშუალო დონე)</p>	<p>1) იმ გარემოს დახასიათება, სადაც ორგანიზაცია საქმიანობს, მათ შორის, ძირითადი ეკონომიკური, სამართლებრივი, პოლიტიკური, სოციალური, ტექნიკური, საერთაშორისო და კულტურული ძალების (ფაქტორების);</p> <p>2) გლობალური გარემოს ასპექტების ანალიზი, რომლებიც ზემოქმედებს საერთაშორისო ვაჭრობასა და ფინანსებზე;</p> <p>3) გლობალიზაციის ნიშნების დახასიათება, მათ შორის მულტინაციონალური კორპორაციების, ელექტრონული კომერციისა და განვითარებადი ბაზრების როლის.</p>
<p>კ) ეკონომიური თეორია (ეკონომიკა)</p> <p>(საწყისი)</p>	<p>1) მიკროეკონომიკისა და მაკროეკონომიკის ძირითადი პრინციპების დახასიათება;</p> <p>2) სამეწარმეო საქმიანობაზე მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების ცვლილების გავლენის დახასიათება;</p> <p>3) სხვადასხვა ტიპის საბაზრო სტრუქტურების ახსნა, მათ შორის თავისუფალი (სრულყოფილი) კონკურენციის, მონოპოლისტური კონკურენციის, მონოპოლიისა და ოლიგოპოლიის.</p>
<p>ლ) ბიზნესის სტრატეგია და მართვა</p> <p>(საშუალო დონე)</p>	<p>1) ორგანიზაციების ფორმირების სხვადასხვა ორგანიზაციული და მართვის სტრუქტურების ახსნა;</p> <p>2) ორგანიზაციებში სხვადასხვა ტიპის ფუნქციური და საოპერაციო სამსახურების შექმნის მიზნისა და მნიშვნელობის ახსნა;</p> <p>3) ორგანიზაციის სტრატეგიაზე მოქმედი გარე და შიდა ფაქტორების ანალიზი;</p> <p>4) იმ პროცესების ახსნა, რომელთა გამოყენებაც შესაძლებელია ორგანიზაციის სტრატეგიის პრაქტიკაში განსახორციელებლად;</p> <p>5) იმის ახსნა, როგორ შეიძლება ორგანიზაციული ქცევის თეორიების გამოყენება ორგანიზაციაში მომუშავე პიროვნებების, გუნდისა და ორგანიზაციის საქმიანობის შედეგების გასაუმჯობესებლად.</p>

პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამების მიმოხილვა
(იხ. პუნქტები ა13–ა14)

8. ბსფ-ის წევრმა ორგანიზაციებმა რეგულარულად უნდა განიხილონ და განაახლონ პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამები, რომლებიც განკუთვნილია წინამდებარე გსს-ით დადგენილი სწავლის შედეგების მისაღწევად.

ტექნიკური კომპეტენტურობის შეფასება (იხ. ა15–ა16)

9. ბსფ-ის წევრმა ორგანიზაციებმა უნდა დაადგინონ სათანადო შეფასების პროცედურები, რომლის მიხედვითაც შეაფასებენ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატების მიღწევებს ტექნიკური კომპეტენტურობის სფეროში.

ახსნა-განმარტებითი მასალა

სტანდარტის მოქმედების სფერო (იხ. 1-4 პუნქტები)

ა1. პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატი არის ფიზიკური პირი, რომელიც ჩართულია პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამაში საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის მეშვეობით. საწყისი პროფესიული განვითარება არის სწავლისა და განვითარების პროცესი, რომლის მეშვეობით პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატები, უპირველეს

ყოვლისა, ეუფლებიან კომპეტენტურობის იმ დონეს, რაც აუცილებელია პროფესიონალი ბუღალტრის როლის შესასრულებლად. საწყისი პროფესიული განვითარება მოიცავს ზოგად განათლებას, ბუღალტრის პროფესიულ განათლებას, პრაქტიკულ გამოცდილებასა და შეფასებას. საწყისი პროფესიული განვითარება იქამდე გრძელდება, სანამ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატი არ შეძლებს პროფესიული კომპეტენტურობის სათანადო დონის დემონსტრირებას, რაც აუცილებელია ბუღალტრის პროფესიაში მის მიერ არჩეული როლის შესასრულებლად.

- ა2. საერთაშორისო დონეზე მნიშვნელოვნად განსხვავდება სამართლებრივი და მარეგულირებელი გარემო, რომელიც განსაზღვრავს პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის კვალიფიკაციის მინიჭების (ან მათი ლიცენზირების) მომენტს. ბსფ-ის თითოეულ წევრ ორგანიზაციას თავისი წევრებისთვის შეუძლია დაადგინოს სათანადო კავშირი საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის დასრულებასა და კვალიფიკაციის (ან ლიცენზიის გაცემის) მინიჭების მომენტს შორის.
- ა3. საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამაში ტექნიკური კომპეტენტურობის მოთხოვნის ჩართვა ქმნის პროფესიონალი ბუღალტრის როლის შესრულებისთვის აუცილებელ ფუნდამენტს. ტექნიკური კომპეტენტურობის შემდგომი განვითარება უწყვეტი პროფესიული განვითარების პროგრამის ცენტრალური ნაწილია, რომელსაც არეგულირებს გსს 7 – „*უწყვეტი პროფესიული განვითარება*“ (2014 წ.)
- ა4. პროფესიული კომპეტენტურობის ტერმინის დახასიათება და კლასიფიცირება შესაძლებელია მრავალნაირად. განათლების საერთაშორისო სტანდარტებში პროფესიული კომპეტენტურობა აღნიშნავს გარკვეული სტანდარტებით განსაზღვრული როლის შესრულების უნარს. პროფესიული კომპეტენტურობა, თავისი არსით, უფრო მეტია, ვიდრე უბრალოდ პრინციპების, სტანდარტების, კონცეფციების, ფაქტებისა და პროცედურების ცოდნა. პროფესიული კომპეტენტურობა არის (ა) ტექნიკური კომპეტენტურობის, (ბ) პროფესიული უნარებისა და (გ) პროფესიული ფასეულობების, ეთიკისა და ქცევის წესების/ნორმების ერთობლიობა და მათი ერთობლივად გამოყენება.
- ა5. კომპეტენტურობის სფერო არის ცოდნის ესა თუ ის კატეგორია, რომლისთვისაც შესაძლებელია სწავლის გარკვეული შედეგების განსაზღვრა. ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის კომპეტენტურობის სფეროებს განეკუთვნება ფინანსური აღრიცხვა და ანგარიშგება, საგადასახადო დაბეგვრა და ეკონომიკური თეორია; პროფესიული უნარებისთვის კომპეტენტურობის სფეროებია ინტელექტუალური და ორგანიზაციული უნარები. პროფესიული ფასეულობების, ეთიკისა და ქცევისთვის კომპეტენტურობის სფეროები მოიცავს ეთიკის პრინციპებს, ასევე პროფესიულ სკეპტიციზმსა და პროფესიულ განსჯას.
- ა6. სწავლის შედეგები ადგენს ცოდნის შინაარსსა და სიღრმეს და პროფესიონალ ბუღალტრს მოეთხოვება კომპეტენტურობის თითოეული კონკრეტული სფეროს ცოდნა და გამოყენება. სწავლის შედეგების დემონსტრირება შესაძლებელია სამუშაო გარემოში, ან პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამის მეშვეობით.

მიზანი (იხ. მე-6 პუნქტი)

- ა7. ტექნიკური კომპეტენტურობის დონის დადგენა, რომლის დაუფლება და დემონსტრირება მოეთხოვება პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის დასრულებისას, რამდენიმე მიზანს ემსახურება. კერძოდ, იცავს საზოგადოების ინტერესებს, ამაღლებს პროფესიონალი ბუღალტრების მუშაობის ხარისხს და ხელს უწყობს ბუღალტრის პროფესიის მიმართ ნდობის ჩამოყალიბებას.

მოთხოვნები

სწავლის შედეგები ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის (იხ. მე-7 პუნქტი)

- ა8. „ა“ ცხრილში განხილულია სწავლის შედეგები ტექნიკური კომპეტენტურობისთვის, რომელსაც უნდა დაეუფლოს პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატი საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის დასრულებისას, იმის მიუხედავად, მომავალში რომელ სფეროში აქვს გამიზნული სპეციალიზაცია პროფესიაში, ან რა როლის შესრულებას ისახავს მიზნად. ზემოაღნიშნული სწავლის შედეგები ქმნის ფუნდამენტს, რომელიც პროფესიონალ ბუღალტრებს

შემდგომი სპეციალიზაციის საშუალებას აძლევს სხვადასხვა სფეროში, როგორცაა, მაგალითად, აუდიტის გარიგების პარტნიორი ან საგადასახადო დაბეგვრის საკითხების სპეციალისტი.

- ა9. პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამებში გათვალისწინებული კომპეტენტურობის 11 სფერო, რომლებიც „ა“ ცხრილშია ჩამოთვლილი, შეიძლება არ დაემთხვეს დადგენილი კურსების ან საგნების სახელწოდებებს. გარდა ამისა, კომპეტენტურობის რომელიმე ერთ სფეროსთან დაკავშირებული სწავლის შედეგების მისაღწევად, შეიძლება საკმარისი არ იყოს ერთი კურსი, ან ამ სფეროზე მიკუთვნებული ერთი საგნის შესწავლა. მაგალითად, ფინანსური აღრიცხვისა და ანგარიშგების შესწავლის შედეგები შეიძლება მიღწეული იყოს ფინანსური აღრიცხვისა და ანგარიშგების ორი ან მეტი კურსის, ან საგნის მეშვეობით. კომპეტენტურობის ზოგიერთ სფეროსთან დაკავშირებული სწავლის შედეგების მიღწევა შესაძლებელია რამდენიმე განსხვავებული კურსის ან ისეთი საგნების შესწავლით, რომელთაგან არც ერთი არ მიეკუთვნება მარტო კომპეტენტურობის ამ სფეროს. მაგალითად, ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროსთვის დადგენილი სწავლის შედეგების მიღწევა შესაძლებელია შესაბამისი მასალის გაერთიანებით იმ კურსებში, რომლებიც სწავლობს მმართველობით აღრიცხვას და/ან აუდიტსა და მარწმუნებელ მომსახურებას. გარდა ამისა, პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამით გათვალისწინებული კომპეტენტურობის სფეროების თანამიმდევრობა შეიძლება არ დაემთხვას „ა“ ცხრილში მოცემულ თანამიმდევრობას. მაგალითად, „ა“ ცხრილში ეკონომიკური თეორია მოცემულია კომპეტენტურობის სფეროების ჩამონათვალის ბოლოს, მაგრამ მისი ჩართვა პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამაში შესაძლებელია საკმაოდ ადრეულ ეტაპზე.
- ა10. პროფესიული კვალიფიკაციის დონეების განსაზღვრა და კლასიფიცირება შესაძლებელია სხვადასხვა გზით. 1-ელ დანართში – „პროფესიული კვალიფიკაციის დონეების დახასიათება“ მოცემულია ბუღალტერთა განათლების საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ შემუშავებული ვერსია.
- ა11. „ა“ ცხრილში კომპეტენტურობის თითოეულ სფეროს მიკუთვნებული აქვს პროფესიული კვალიფიკაციის შესაბამისი დონე, რომლის მიღწევაც მოეთხოვებათ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატებს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ბოლოს. პროფესიული კვალიფიკაციის თითოეული დონე გვიჩვენებს იმ კონტექსტს, რომლის გათვალისწინებითაც კანდიდატს მოეთხოვება სწავლის სათანადო შედეგების დემონსტრირება. კონკრეტულ კომპეტენტურობის სფეროსთან დაკავშირებული სწავლის შედეგების აღწერა და მითითებული პროფესიული კვალიფიკაციის დონე ერთად შეიცავს ისეთ ინფორმაციას, რომელიც ბსფ-ის წევრ ორგანიზაციებს დაეხმარება პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების საკუთარი პროგრამების ფორმირებაში.
- ა12. პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამებში ბსფ-ის წევრ ორგანიზაციას შეუძლია: (ა) კომპეტენტურობის დამატებითი სფეროები ჩართვა; (ბ) კომპეტენტურობის ზოგიერთი სფეროსთვის პროფესიული კვალიფიკაციის დონის გაზრდა; ან (გ) დამატებითი სწავლის შედეგების შემუშავება, რომლებიც განსაზღვრული არ არის წინამდებარე გსს-ში. ამის გაკეთება შეიძლება იმ შემთხვევაში გახდეს საჭირო, თუ ბსფ-ის წევრი ორგანიზაცია პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატებს ამზადებს რომელიმე კონკრეტულ დარგში მუშაობისთვის (მაგალითად, სახელმწიფო სექტორი), ან რომელიმე კონკრეტული როლისთვის (მაგალითად, მმართველობითი აღრიცხვის ბუღალტერი ან აუდიტორი).

პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამების მიმოხილვა (იხ. მე-8 პუნქტი)

- ა13. პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამები იმისთვისაა განკუთვნილი, რომ პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატებს დაეხმაროს სათანადო პროფესიული კომპეტენტურობის დაუფლებაში საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ბოლოს. ამგვარი პროგრამები შეიძლება მოიცავდეს ფორმალურ განათლებას, რომლის მიღება შესაძლებელია უნივერსიტეტების, სხვა უმაღლესი სასწავლებლების, ბსფ-ის წევრი ორგანიზაციებისა და დამქირავებელი ორგანიზაციების მიერ შეთავაზებული კვალიფიკაციების (ხარისხების) და კურსების მეშვეობით, ასევე საშუალო ადგილებზე სწავლებით. ამგვარად, შესაძლებელია, რომ პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამების მოდელის ფორმირებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ ბსფ-ის წევრი ორგანიზაციების გარდა სხვა დაინტერესებულმა მხარეებმა.

ა14. პროფესიონალი ბუღალტრების განათლების პროგრამების რეგულარულად მიმოხილვისა და განახლების მოთხოვნა ასახავს სწრაფად ცვლად და რთულ გარემოს, რომელშიც უწყვეტ საქმიანობა პროფესიონალ ბუღალტრებს. მიმოხილვის ტიპური ციკლი შეიძლება მოიცავდეს სამიდან ხუთ წლამდე პერიოდს, მაგრამ შესაძლებელია მიზანშეწონილი იყოს უფრო ხშირი მიმოხილვაც, მაგალითად, კანონმდებლობაში და პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის განკუთვნილ სტანდარტებში შესული ცვლილებების გასათვალისწინებლად.

ტექნიკური კომპეტენტურობის შეფასება (იხ. მე-9 პუნქტი)

ა15. გსს 6 – „საწყისი პროფესიული განვითარება – პროფესიული კომპეტენტურობის შეფასება (2015)“ – ადგენს პრინციპებს, რომლის საფუძველზეც უნდა განისაზღვროს ტექნიკური კომპეტენტურობისა და პროფესიული კომპეტენტურობის სხვა ელემენტების ცოდნის მიღწეული დონის შეფასების პროცედურები.

ა16. პროფესიონალი ბუღალტრობის კანდიდატების მიერ მიღწეული ტექნიკური კომპეტენტურობის დონის შესაფასებლად შესაძლებელია სხვადასხვა მეთოდის გამოყენება. შეფასების სათანადო პროცედურა შეიძლება ითვალისწინებდეს: (ა) წერითი გამოცდების ჩატარებას, რომლებიც ეყრდნობა ისეთ შეკითხვებს, რომლებიც საჭიროებს მოკლე პასუხების გაცემას; (ბ) სასწავლო სიტუაციურ მაგალითებს, (გ) თხზულების/ნარკვევის დაწერას, (დ) საგნობრივ ტესტირებას, (ე) სამუშაო ადგილზე შეფასებასა და (ვ) წინა საკვალიფიკაციო სწავლის/განათლების დონის შეფასებას, რომლის მიხედვითაც კანდიდატი იღებს საწყისი პროფესიული განვითარების პროგრამის ზოგიერთი ასპექტიდან განთავისუფლებას.

1-ლი დანართი

პროფესიული კვალიფიკაციის დონეების დახასიათება

ცხრილში მოცემული პროფესიული კვალიფიკაციის დონეების აღწერა ბუღალტერთა განათლების საერთაშორისო საბჭოს ეხმარება სწავლის შედეგების გამოყენებაში თავის პუბლიკაციებში, როგორცაა განათლების საერთაშორისო სტანდარტები გსს 2, გსს 3 და გსს 4. აქ აღწერილია პროფესიული კვალიფიკაციის სამი დონე. პროფესიული კვალიფიკაციის დონეებისა და სწავლის შედეგების აღწერა ერთობლიობაში შეიცავს ისეთ ინფორმაციას, რომელიც ბსფ-ის წევრ ორგანიზაციებს დაეხმარება ბუღალტერთა პროფესიული განათლების საკუთარი პროგრამების დამუშავებაში პროფესიონალი ბუღალტრის სხვადასხვა როლისა და სპეციალიზაციისთვის.

პროფესიული კვალიფიკაციის დონე	აღწერა
საწყისი (საფუძვლები)	<p>როგორც წესი, კომპეტენტურობის ნებისმიერი სფეროსთვის სწავლის შედეგები ორინეტირებულია შემდეგ საკითხებზე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ტექნიკური კომპეტენტურობის შესაფერისი სფეროს ძირითადი პრინციპებისა და თეორიული საკითხების იდენტიფიკაცია, ახსნა, განზოგადება და ინტერპრეტაცია, რათა პროფესიონალმა ბუღალტერმა შეძლოს დაკისრებული ამოცანების შესრულება სათანადო პირთა ხელმძღვანელობით მუშაობის დროს. • დაკისრებული დავალებების შესრულება სათანადო პროფესიული უნარების გამოყენებით; • პროფესიული ფასეულობების, ეთიკისა და ქცევის მნიშვნელობის გაცნობიერება დაკისრებული დავალებების შესრულებაში. • მარტივი პრობლემების გადაჭრა და რთული დავალებების ან პრობლემების შემთხვევაში თავისი უფროსისთვის ან სპეციალური ცოდნისა და კვალიფიკაციის მქონე პირთათვის მიმართვა; და • ინფორმაციის წარმოდგენა და საკითხების ნათლად და გასაგებად ახსნა, სიტყვიერად და წერილობით. <p>საფუძვლების (საწყის) დონეზე სწავლის შედეგები დაკავშირებულია ისეთ სამუშაო სიტუაციებთან, რომლისთვისაც დაბალი დონის ორაზროვნება, სირთულე და განუსაზღვრელობაა დამახასიათებელი.</p>
საშუალო	<p>როგორც წესი, კომპეტენტურობის ნებისმიერი სფეროსთვის სწავლის შედეგები ორინეტირებულია შემდეგ საკითხებზე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ტექნიკური კომპეტენტურობის შესაფერისი სფეროს ძირითადი პრინციპებისა და თეორიული საკითხების დამოუკიდებლად გამოყენება, შედარება და გააანალიზება დაკისრებული დავალებების შესასრულებლად და გადაწყვეტილებების მისაღებად; • ტექნიკური კომპეტენტურობისა და პროფესიული უნარების ერთობლივად გამოყენება დავალებული სამუშაოს შესასრულებლად; • პროფესიული ფასეულობების, ეთიკისა და ქცევის გამოყენება დავალებული სამუშაოს შესასრულებლად; და • ინფორმაციის წარმოდგენა და საკითხების ნათლად და გასაგებად ახსნა, სიტყვიერად და წერილობით, ბუღალტრული აღრიცხვის

	<p>სპეციალისტებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვის. საშუალო დონეზე სწავლის შედეგები დაკავშირებულია ისეთ სამუშაო სიტუაციებთან, რომლისთვისაც საშუალო დონის ორაზროვნება, სირთულე და განუსაზღვრელობაა დამახასიათებელი.</p>
<p>უმაღლესი</p>	<p>როგორც წესი, კომპეტენტურობის ნებისმიერი სფეროსთვის სწავლის შედეგები ორიენტირებულია შემდეგ საკითხებზე:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ტექნიკური კომპეტენტურობის სხვადასხვა სფეროდან პრინციპებისა და თეორიული საკითხების შერჩევა და ერთობლივად გამოყენება, პროექტებისა და სამუშაო დავალებების მართვისა და ხელმძღვანელობის მიზნით და დაინტერესებული მხარის მოთხოვნილებების შესაბამისი რეკომენდაციების მოსამზადებლად. • ტექნიკური კომპეტენტურობისა და პროფესიული უნარების ერთობლივად გამოყენება პროექტებისა და სამუშაო დავალებების მართვისა და ხელმძღვანელობის მიზნით. • მსჯელობა და გადაწყვეტილების მიღება მოქმედების სათანადო კურსის განსაზღვრაზე, პროფესიული ფასეულობების, ეთიკის და ქცევის ნორმების გათვალისწინებით; • რთული პრობლემების შეფასება, გამოკვლევა და გადაჭრა მცირე ზედამხედველობის/დახმარების პირობებში; და • რთული პრობლემებისა და საკითხების წინასწარ განჭვრეტა, სათანადო კონსულტაციების მიღება და გადაჭრის გზების დასახვა; და • შესაბამისი ინფორმაციის თანამიმდევრულად წარდგენა და დამაჯერებლად ახსნა დაინტერესებულ მხარეთა ფართო წრეებისთვის. <p>კვალიფიკაციის უმაღლეს დონეზე სწავლის შედეგები დაკავშირებულია ისეთ სამუშაო სიტუაციებთან, რომლისთვისაც მაღალი დონის ორაზროვნება, სირთულე და განუსაზღვრელობაა დამახასიათებელი.</p>